

ความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการ
กรณีศึกษา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต

The relationship between service quality and customer satisfaction

A case study: Phuket Area Revenue Office

ขวัญชนก โภยกอบกาญจน์¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเป็นประชาชนผู้มาใช้บริการที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-32 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของคุณภาพบริการที่มีความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.45) ผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มากที่สุด คือ ด้านการให้ความมั่นใจ ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.55) และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการตอบสนอง ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.66) จากการทดสอบความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต พบว่า มีคุณภาพบริการ 2 ด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการใช้บริการ คือ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ($r = 0.150$, $p < 0.01$) และด้านการตอบสนอง ($r = 0.181$, $p < 0.01$) ส่วนอีก 3 ด้าน คือ ด้านความน่าเชื่อถือ การให้ความมั่นใจ และการเข้าใจและรู้จักจากการพิจารณาไม่พบความสัมพันธ์แต่อย่างใด ซึ่งผลการทดสอบยอมรับสมมติฐานเพียง 2 ด้าน

คำสำคัญ: คุณภาพบริการ, ความพึงพอใจ, สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Master student, Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University; Email: 6324103026@rumail.ru.ac.th

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2563 กรมสรรพากรได้ประกาศวิสัยทัศน์ใหม่ คือ “องค์กรชั้นนำที่จัดเก็บภาษีอย่างโปร่งใสเป็นธรรม ด้วยนวัตกรรมและบุคลากรคุณภาพ เพื่อสร้างเสถียรภาพทางการคลัง” มีพันธกิจ คือ “จัดเก็บภาษีตรงเป้า นโยบายตรงกลุ่ม บริการตรงใจ” และได้นำกลยุทธ์ D’rive มาใช้เพื่อจุดประกายความคิดให้กับบุคลากรของกรมสรรพากร ให้สามารถดำเนินการยกระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่เป็นธรรม และมีการบริการประชาชนที่ทันสมัย ซึ่งจะเห็นได้ว่ากรมสรรพากรได้ให้ความสำคัญกับการบริการอยู่ในทุกกระบวนการทำงาน เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เสียภาษีเป็นสำคัญ และรวมถึงการสร้าง ความสมัครใจในการเสียภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี เพื่อเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษี ให้รัฐบาลนำมาใช้พัฒนาประเทศ ภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บ ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ภาษีมูลค่าเพิ่ม อากรแสตมป์ (กรมสรรพากร, 2565)

จากอดีตจนถึงปัจจุบันกรมสรรพากร มีการพัฒนา และปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน ด้านการให้บริการแก่ประชาชน และผู้เสียภาษี ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการบริหารการจัดเก็บภาษีให้เกิดความเป็นธรรมและโปร่งใส ภายใต้หลักการที่คำนึงถึงประชาชนเป็นเป้าหมายหลักในการทำงานจึงทำให้คุณภาพในการให้บริการในการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี เป็นสิ่งสำคัญที่ทางหน่วยงานรับชำระหรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทั้งหมด 850 สาขาทั่วประเทศ ที่จะต้องพบกับผู้เสียภาษีหรือผู้รับบริการเป็นด่านแรก ส่งผลให้สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา ต้องใส่ใจดูแลผู้ประกอบการที่มาใช้บริการได้อย่างมีคุณภาพ โปร่งใส มีความเท่าเทียมกัน และทำให้ผู้เสียภาษีได้รับความพึงพอใจจากการใช้บริการให้มากที่สุด และยังสามารถช่วยขจัดปัญหาการถูกร้องเรียนจากการปฏิบัติงานได้อีกเช่นกัน (สุปราณี บุญประชุม, มปป) นอกจากนี้กรมสรรพากร ยังมีสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัดทั้งหมด 119 พื้นที่ทั่วประเทศ ที่คอยให้บริการแก่ประชาชน และผู้เสียภาษี ตลอดจนการตอบคำถามและให้คำปรึกษาแก่ผู้เสียภาษี ด้วยเช่นกัน

สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผนและประเมินผล เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรให้เป็นไปตามเป้าหมาย นโยบาย และแผนงานของกรมสรรพากร รวมถึงดูแลการปฏิบัติงานภายในสำนักงานสรรพากรพื้นที่ และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย นโยบาย และแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โดยมีสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาภายใต้การดูแล คือ สำนักงานสรรพากรพื้นที่เมืองภูเก็ต 1 สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองภูเก็ต 2 สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเกาะภูเก็ต สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขากลาง รวมไปถึงการตรวจแนะนำด้านภาษีอากร การตรวจปฏิบัติการเฉพาะประเด็น ภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีธุรกิจเฉพาะ การตรวจสอบตามหมายเรียกภาษีอากร การเร่งรัดภาษีอากรค้าง ตลอดจนดำเนินคดีทางด้านภาษีอากร ตอบปัญหาข้อหารือ พิจารณาคำขออุทธรณ์ คำร้องต่าง ๆ

และปฏิบัติงานด้านกรรมวิธีภาษีและคืนภาษีอากร ดำเนินการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ในการเสียภาษีอากร และกฎหมายที่เกี่ยวกับภาษีอากรที่ออกใหม่ในปัจจุบัน ควบคุมการดำเนินงาน ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทั้ง 4 สาขา เพื่อให้ผู้มาใช้บริการได้รับความสะดวกในการติดต่อ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่งความพึงพอใจของผู้ใช้บริการถือเป็นสิ่งสำคัญต่อ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต การสร้างความรู้ความเข้าใจทำให้ประชาชนเกิดความสมัครใจ ในการเสียภาษีอากร ส่งผลให้สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต บรรลุเป้าหมายในการบริหารราชการ ให้ได้ประสิทธิภาพตามที่วางเป้าหมายไว้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง “ ความสัมพันธ์ของคุณภาพ บริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต ” ซึ่งผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่ ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต ต้องการทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับคุณภาพบริการ ว่ามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการหรือไม่ โดยจะศึกษาคุณภาพการให้บริการ 5 มิติ ตามแนวคิดของ Ziethaml, Parasuraman & Berry (20 13) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ในการนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนา และปรับปรุง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ ภูเก็ตให้มีการบริการที่มีคุณภาพเพื่อสร้างความพึงพอใจต่อผู้รับบริการมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากร พื้นที่ภูเก็ต

สมมติฐานการวิจัย

คุณภาพการบริการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงาน สรรพากรพื้นที่ภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีสมมติฐานย่อยได้ ดังนี้

- 1) สมมติฐานที่ 1a คุณภาพการบริการ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการใช้บริการ
- 2) สมมติฐานที่ 1b คุณภาพการบริการ ด้านความน่าเชื่อถือ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการใช้บริการ
- 3) สมมติฐานที่ 1c คุณภาพการบริการ ด้านการตอบสนอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการใช้บริการ
- 4) สมมติฐานที่ 1d คุณภาพการบริการ ด้านการให้ความมั่นใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการใช้บริการ
- 5) สมมติฐานที่ 1e คุณภาพการบริการ ด้านการเข้าใจและรู้จัก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการใช้บริการ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เน้นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในส่วนของความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต ซึ่งแบ่งได้ตามลำดับ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาถึงคุณภาพการบริการ และความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ตซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ คุณภาพการบริการ โดยใช้แนวคิด Ziethaml, Parasuraman & Berry (2013) และความพึงพอใจต่อการใช้บริการโดยใช้แนวคิดของ มิลเล็ต (Millet. 1954) ซึ่งตัวแปรในครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ตัวแปรอิสระ คือ

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และวัตถุประสงค์ของการมาใช้บริการ

2) คุณภาพการบริการ ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ (Tangibles) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) การตอบสนอง (Responsiveness) การให้ความมั่นใจ (Assurance) และการเข้าใจและรู้จัก (Empathy)

1.2 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ที่มาใช้บริการ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต และเนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ W.G.Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน ± 5 ได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 385 ตัวอย่าง และเพื่อความเหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงได้ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่ 1 มีนาคม 2565 จนถึง 31 พฤษภาคม 2565

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต สามารถนำผลการวิจัย ไปเป็นข้อมูลสนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพการบริการแก่ผู้ใช้บริการให้ได้รับความพึงพอใจสูงสุด
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางที่ผู้บริหารของกรมสรรพากร สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาต่าง ๆ ที่อยู่ในการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณธรรมอัตลักษณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์แก่องค์กรต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ที่เป็นฐานความคิด ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญ นำมาใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ (Service Quality)

Ziethaml, Parasuraman & Berry (2013) กล่าวว่า คุณภาพการให้บริการโดยมีมิติการรับรู้คุณภาพบริการ 5 มิติ ดังนี้

1) Tangibles ความเป็นรูปธรรมของการบริการ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่ปรากฏต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงเครื่องมือและเครื่องใช้ สำหรับสื่อสารระหว่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

2) Reliability ความน่าเชื่อถือ หมายถึง ความสามารถของผู้ให้บริการ ในการจะปฏิบัติงานให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ให้สัญญาไว้กับผู้ให้บริการ โดยอิสระหลากหลาย และมีความแม่นยำครบถ้วน

3) Responsiveness การตอบสนอง หมายถึง มีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้มาใช้บริการด้วยความยินดี รวมไปถึงการจัดเตรียมบริการให้กับผู้มารับบริการได้ทันที่

4) Assurance การสร้างความมั่นใจ หมายถึง การให้บริการโดยใช้อัจฉริยะ ทักษะในการปฏิบัติงาน และความสามารถต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ให้บริการได้รับบริการตามที่ตรงจุด และตรงตามคาดหวังไว้ ด้วยความสุภาพ

5) Empathy การเข้าใจและรู้จัก หมายถึง การดูแล รวมไปถึงการเอาใจใส่ผู้มาใช้บริการ โดยการให้ความสนใจกับความต้องการของผู้มาใช้บริการ

ทั้งนี้ สามารถนำคุณภาพการให้บริการทั้ง 5 มิติ มาประยุกต์ใช้สำหรับการทำความเข้าใจกับการรับรู้ของบุคลากรต่อคุณภาพบริการโดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้สามารถพัฒนาการคุณภาพการให้บริการขององค์กรประสบผลสำเร็จ

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

มิลเล็ต (Millet. 2013) ได้อธิบายไว้ว่า เป้าหมายสำคัญของการบริการ หมายถึง สามารถสร้างความพึงพอใจต่อการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการหรือประชาชน โดยมีการดำเนินการ ต่อไปนี้

1) การให้บริการด้วยความเสมอภาค หมายถึง หน่วยงานของรัฐมีความเป็นธรรมในการปฏิบัติ และดำเนินการในการให้บริการแก่ประชาชนในทุก ๆ ด้าน โดยไม่มีแบกแยก และในการให้บริการนั้นต้องเป็นการให้บริการภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2) การให้บริการมีความตรงต่อเวลา หมายถึง ความตรงเวลาในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะสามารถทำให้ประชาชนที่มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจได้

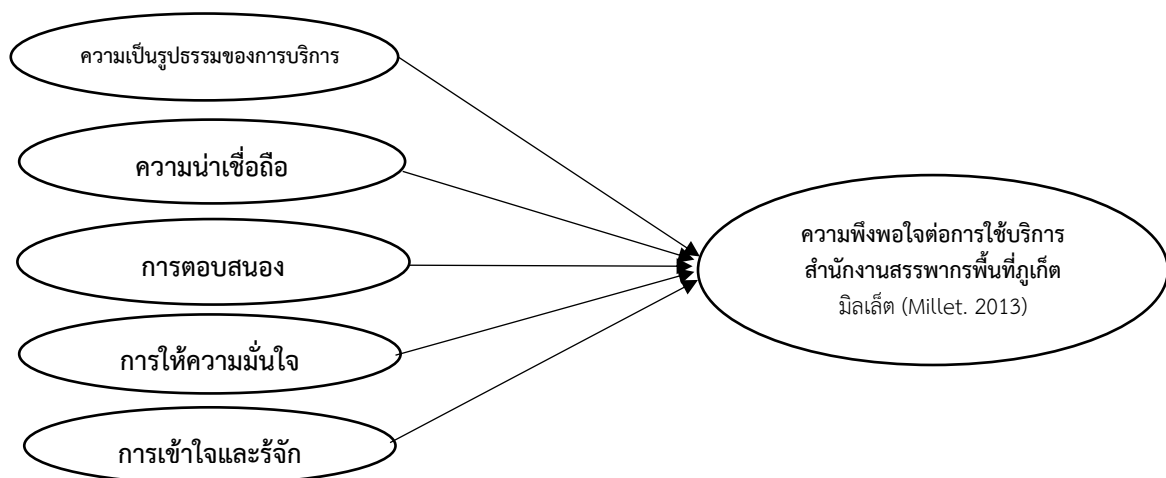
3) การให้บริการอย่างเพียงพอ หมายถึง มีการจัดเตรียมสถานที่สำหรับให้บริการ และรวมถึงถึงการมีบุคลากร และรูปแบบทำงานที่เหมาะสมและพอเพียงต่อการให้บริการของประชาชน

4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง คือ มีความสม่ำเสมอในการให้บริการโดยไม่ถือความพอใจของหน่วยงานผู้ให้บริการเป็นหลัก แต่ถือความพอใจ และผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่เป็นหลักแทน

5) การให้บริการอย่างก้าวหน้า คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน หรือทำหน้าที่ได้มากขึ้นกว่าเดิม แต่ยังคงใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เท่าเดิม

ทั้งนี้สามารถสรุปความได้ว่า ความพึงพอใจต่อการใช้บริการ คือ ความต้องการ ความรู้สึกชอบ หรือความพอใจของบุคคลที่เกิดขึ้นกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งความพึงพอใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้น ได้รับการปฏิบัติตามที่ต้องการ หรือบรรลุเป้าหมายที่คาดหวังไว้ โดยความต้องการ ความรู้สึกชอบ หรือความพอใจดังกล่าวจะน้อยลง หรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดหมายนั้น ยังไม่ได้รับการตอบสนองตามที่บุคคลนั้นต้องการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เน้นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ที่มาใช้บริการ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต และเนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงคำนวณกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ W.G.Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน ± 5 ได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 385 ตัวอย่าง จึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 คุณภาพการให้บริการ ซึ่งปรับจากแบบสอบถามของ Hussein, A. Hassan Al-Tamimi. (2003) และส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในการให้บริการซึ่งปรับจากแบบสอบถามของ Yongdong Shi et al. (2014) โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ โดย ระดับ 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และระดับ 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบเบื้องต้น (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 ราย เพื่อทดสอบความเข้าใจในการตอบข้อคำถามที่นำมาปรับใช้ในแบบสอบถาม และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจนกระทั่งกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ตอบแบบทดสอบเบื้องต้น (Pretest) สามารถเข้าใจวิธีการและสามารถตอบแบบสอบถามได้ถูกต้องครบถ้วน จึงนำมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างย่อย (Pilot) จำนวน 40 คน โดยนำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างย่อย มาตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) จากความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยวิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha กับตัวแปรอิสระ คุณภาพบริการทั้ง 5 ด้าน ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.701 - 0.878 และตัวแปรตามความพึงพอใจต่อการใช้บริการ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ที่ 0.878 ซึ่งสูงกว่า 0.70 ทุกตัวแปร จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์คุณภาพบริการ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ และสำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการทั้ง 5 ด้าน และความพึงพอใจต่อการใช้บริการ ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงอนุมาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) หรือ ค่า (r)

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดโดยสามารถสรุปผลของการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังนี้

การศึกษาความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต ผลการวิจัยที่ได้จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.20 มีอายุระหว่าง 26-32 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.80 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 74.30 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 57.00 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 33.30 มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.50 และมีวัตถุประสงค์ เพื่อมาใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษี คิดเป็นร้อยละ 48.30 ตามลำดับ

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคุณภาพบริการที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต จำแนกเป็นรายด้าน

(n = 400)

คุณภาพการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ความเป็นรูปธรรมของการบริการ (Tangibles)	3.85	0.56	มาก
ความน่าเชื่อถือ (Reliability)	3.91	0.68	มาก
การตอบสนอง (Responsiveness)	3.74	0.66	มาก
การให้ความมั่นใจ (Assurance)	4.00	0.55	มาก
การเข้าใจและรู้จัก (Empathy)	3.98	0.70	มาก
รวม	3.92	0.45	มาก

จากตาราง 1 คุณภาพบริการที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.45) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มากที่สุดคือ ด้านการให้ความมั่นใจ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ด้านการเข้าใจและรู้จัก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.70) และด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านการตอบสนอง ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.66)

ตาราง 2

การทดสอบความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต

คุณภาพบริการ	ความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต		ระดับความสัมพันธ์
	r	p-value	
ความเป็นรูปธรรมของการบริการ	0.150	0.003**	มีสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ความน่าเชื่อถือ (Reliability)	0.062	0.215	ไม่มีความสัมพันธ์
การตอบสนอง (Responsiveness)	0.181	0.000**	มีสัมพันธ์ในระดับต่ำ
การให้ความมั่นใจ (Assurance)	0.035	0.479	ไม่มีความสัมพันธ์
การเข้าใจและรู้จัก (Empathy)	0.000	0.993	ไม่มีความสัมพันธ์

*p < .05 **p < .01

จากตาราง 2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต พบว่า มีคุณภาพบริการ 2 ด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการใช้บริการ คือ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ($r = 0.150$, $p < 0.01$) และด้านการตอบสนอง ($r = 0.181$, $p < 0.01$) ส่วนอีก 3 ด้าน คือ ด้านความน่าเชื่อถือ การให้ความมั่นใจ และการเข้าใจและรู้จัก จากการทดสอบไม่พบความสัมพันธ์แต่อย่างใด ซึ่งผลการทดสอบยอมรับสมมติฐานเพียง 2 ด้าน

สรุปและอภิปรายผล

ผู้ให้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-32 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท และมีวัตถุประสงค์ในการมาใช้บริการเพื่อยื่นแบบแสดงรายการภาษี

ระดับความคิดเห็นคุณภาพบริการที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มากที่สุด คือ ด้านการให้ความมั่นใจ (Assurance) รองลงมา คือ ด้านการเข้าใจและรู้จัก (Empathy) และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการตอบสนอง (Responsive)

การทดสอบความสัมพันธ์ของคุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต พบว่า คุณภาพบริการและความพึงพอใจต่อการใช้บริการมีความสัมพันธ์กันในด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ (Tangibles) และด้านการตอบสนอง (Responsive) สอดคล้องกับ พีรยา เศรษฐพัฒน์, อัญญา กล้าเวช (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการบริการ และความพึงพอใจโดยรวมจากผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ ในประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า คุณภาพบริการ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวม ซึ่งตัวแปรความเชื่อมั่นด้านความไว้วางใจ การรู้จักและเข้าใจลูกค้า และความเป็นรูปธรรมของบริการเป็น 3 ตัวแปรที่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวม และทำให้ผลรวมของความพึงพอใจโดยรวมมีระดับดี

จึงสามารถสรุปได้ว่า หากสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต ดูแลรักษาสำนักงานให้มีความสะอาด ดูเป็นระเบียบ มีเครื่องมือเครื่องใช้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ไว้ให้บริการ รวมถึงการมีเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการดูมีความเป็นมืออาชีพ และมีการแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อยที่พร้อมจะให้ความช่วยเหลือด้วยความยินดีและไม่ต้องรอคิวนาน ผู้ใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ตจะมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการ ส่วนคุณภาพบริการอีก 3 ด้าน คือ ด้านความน่าเชื่อถือ การให้ความมั่นใจ และการเข้าใจและรู้จัก จากการทดสอบไม่พบความสัมพันธ์แต่อย่างใดนั้น อาจเนื่องมาจากสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต เป็นหน่วยงานที่จัดเก็บภาษีผู้ที่มาใช้บริการส่วนใหญ่จะเป็นการมาใช้บริการเพื่อยื่นแบบแสดงรายการภาษี ขอคืนภาษี หรือถูกตรวจสอบภาษี เป็นต้น ซึ่งทั้งหมด

ล้วนแต่เป็นการต้องปฏิบัติตามที่ตามกฎหมาย ซึ่งตัวผู้มาใช้บริการมีความกังวลใจในการมาใช้บริการ เป็นฐานเดิมอยู่แล้ว ซึ่งต่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความน่าเชื่อถือ มีความรู้ สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้บริการได้ ก็ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการ ต่างกับคุณภาพบริการ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ และด้านการตอบสนอง เช่น การมุงกาแฟ การมีมุมพักผ่อน และการมีเจ้าหน้าที่แต่งตัวสุภาพ พร้อมให้บริการทันที ไม่ต้องรอคิวนานนั้น เป็นความรู้สึกที่รับรู้ได้ ตั้งแรกที่เข้ามาใช้บริการ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษา พบว่า คุณภาพบริการกับความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากร พื้นที่ภูเก็ต มีความสัมพันธ์กันเฉพาะคุณภาพบริการด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ (Tangibles) และด้านการตอบสนอง (Responsive) แต่เมื่อวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นคุณภาพบริการที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต พบว่า คุณภาพบริการด้านที่มากที่สุด คือ ด้านการให้ความมั่นใจ (Assurance) รองลงมา คือ ด้านการเข้าใจและรู้จัก (Empathy) และด้านที่น้อยสุด ได้แก่ การตอบสนอง (Responsive) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ถึงอย่างไร ผู้มาใช้บริการก็ยังให้ความสำคัญกับคุณภาพบริการในทุกด้าน ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถรักษาคุณภาพบริการให้อยู่ในระดับมากที่สุดตลอดนั้น สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต จะต้องมีการสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ให้สามารถตอบข้อซักถามที่เป็นประโยชน์ และสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการประกอบการของผู้มาใช้บริการ ได้ตรงประเด็น และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ได้ถูกต้องครบถ้วนมากที่สุด ดังนั้น การพัฒนา และปรับปรุงการให้บริการ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต และกรมสรรพากร ควรพัฒนาภายใต้หลักการที่คำนึงถึงประชาชนเป็นเป้าหมายหลักในการทำงาน (Customer Centric)

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นบุคคลภายในองค์กร ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสำนักงานสรรพากรพื้นที่ภูเก็ต ดังนั้น ควรมีการศึกษาโดยผู้วิจัยที่เป็นบุคคลภายนอกองค์กร เพื่อให้สามารถสะท้อนผลการวิจัยจากบุคคลที่ไม่มีส่วนได้เสียในองค์กร ทั้งนี้ได้นำผลการวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบ และนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพบริการได้ตรงตามความต้องการของผู้มาใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมสรรพากร. (2565). รายงานประจำปี 2563. สืบค้น 25 เมษายน 2565,

จาก https://www.rd.go.th/fileadmin/download/annual_report/annual_report63.pdf

สุปราณี บุญประชุม. (มปป). คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 12 สาขาสวนหลวง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พีรยา เศรษฐพัฒน์, อัจฉญา กล้าเวช. (2562). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพบริการ และความพึงพอใจโดยรวมจากผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ ในประเทศไทย. *TNI Journal of Business Administration and Languages* Vol.7 No.1 January - June 2019

Millet, John D. (1954). *Management in Public Service*. New York: McGraw-Hill.

Parasuraman, A., Zeithaml, V.A., & Berry, L.L. (2013). A Conceptual Model of Service Quality and Its Implications for Future Research. *Journal of Marketing*, 49, 41 - 50.

Hussein, A. Hassan Al-Tamimi. (2003). Measuring perceived service quality at UAE commercial banks ,HAH Al-Tamimi *International Journal of Quality & Reliability Management* 20 (4), 458-472

Yongdong Shi et al. (2014). Linking service quality, customer satisfaction and loyalty in casinos, does membership matter?. *International Journal of Hospitality Management*, 40 (2014), 81-91.